

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 12/2024
22.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Миковића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у помагању из члана 246. став 1. у вези члана 35. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Миковића – адвоката Стефана Радуловића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 20/2023 од 04.07.2023. године и Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 19/23 од 06.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 22.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Миковића – адвоката Стефана Радуловића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 20/2023 од 04.07.2023. године и Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 19/23 од 06.12.2023. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 20/2023 од 04.07.2023. године, остављена је на снази пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 бр. 15/19 од 05.10.2020. године, која је преиначена пресудом Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж По1 2/21 од 07.03.2022. године, у односу на окривљеног Марка Миковића и у казну на коју је окривљени осуђен том пресудом урачунато је време проведено у притвору и на издржавању казне и то: у екстрадиционом притвору од 12.10.2022. године до 02.12.2022. године, на издржавању казне од 02.12.2022. године до 10.02.2023. године, у притвору од 03.04.2015. године до 28.01.2016. године, од 10.02.2023. године до

09.06.2023. године и на мери забрана напуштања стана уз примену електронског надзора од 28.01.2016. године до 05.07.2016. године и од 09.06.2023. године до 04.07.2023. године. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 19/23 од 06.12.2023. године делимично је усвојена жалба окривљеног Марка Миковића и његовог браниоца – адвоката Стефана Радуловића и пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 20/2023 од 04.07.2023. године преиначена само у погледу правне квалификације дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду – Посебно одељење, окривљеног Марка Миковића огласио кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у помагању из члана 246. став 1. у вези члана 35. КЗ и осудио га на казну затвора у трајању од 3 године у коју му је урачунато време проведено у притвору и на издржавању казне и то: у екстрадиционом притвору од 12.10.2022. године до 02.12.2022. године, на издржавању казне од 02.12.2022. године до 10.02.2023. године и у притвору од 03.04.2015. године до 28.01.2016. године, од 10.02.2023. године до 09.06.2023. године и на мери забрана напуштања стана уз примену електронског надзора од 28.01.2016. године до 05.07.2016. године и од 09.06.2023. године до 04.07.2023. године, док су жалбе окривљеног Марка Миковића и његовог браниоца, у преосталом делу, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначном делу, потврђена. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Марка Миковића – адвокат Стефан Радуловић у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду или преиначи другостепену пресуду у целости тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело које је предмет поступка.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Врховном јавном тужиоцу, Врховни суд је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни суд је размотрио списе предмета са захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, па је нашао:

**Битна повреда одредаба кривичног поступка
из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП**

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости износи став да побијаним пресудама није потпуно решен предмет оптужбе, јер није одлучено о кривичном делу из члана 346. КЗ будући да све до данашњег дана оптужница ТОК КтО 52/15 од 25.12.2025. године, између осталих и против окривљеног Марка Миковића, није измењена и на снази је. Наведеном оптужницом он се терети не само за кривично

дело из члана 246. КЗ, већ и за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оценио је као неосноване, из следећих разлога:

Оптужницом Тужилаштва за организовани криминал Ктo бр. 52/15 од 25.12.2015. године стављено је на терет, поред осталих и окривљеном Марку Миковићу, кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ и неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 122/15 од 28.12.2018. године окривљени Марко Миковић, поред осталих, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ.

Решењем Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 11/18 од 07.12.2018. године усвојене су жалбе Тужилаштва за организовани криминал и бранилаца и пресуда укинута и предмет враћен на поновно суђење првостепену суду.

Решењем Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 15/19 од 20.09.2019. године према окривљеном Марку Миковићу одређен је притвор на основу одредбе члана 211. став 1. тачка 1) ЗКП и наређено издавање потернице.

Решењем Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 15/19 од 20.09.2019. године према окривљеном Марку Миковићу одређено је суђење у одсуству због извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ и неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ по оптужници Тужилаштва за организовани криминал Ктo бр. 52/15 од 25.12.2015. године.

Пресудом Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 15/19 од 05.10.2020. године окривљени Марко Миковић, поред осталих, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 година.

Пресудом Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 2/21 од 07.03.2022. године делимично је усвојена жалба Тужилаштва за организовани криминал и пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 15/19 од 05.10.2020. године преиначена тако што су окривљени оглашени кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по 5 година.

Решењем Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж3-По1 1/22 од 09.02.2023. године усвојене су жалбе бранилаца и укинута је пресуда Апелационог

суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 2/21 од 07.03.2022. године, у осуђујућем делу у односу на друге окривљене, али не и у односу на окривљеног Марка Миковића, тако да је пресуда Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж1-По1 2/21 од 07.03.2022. године у односу на окривљеног Марка Миковића постала правноснажна.

Тачни су наводи захтева за заштиту законитости да је оптужницом ТОК КтО 52/15 од 25.12.2015. године, између осталих, окривљеном Марку Миковићу на терет стављено и извршење кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ, а не само кривично дело из члана 246. КЗ. Међутим из списка предмета произлази и да је Виши суд у Београду – Посебно одељење за организовани криминал поступајући управо по означеној оптужници, донео пресуду Кпо1 бр. 15/19 од 05.10.2020. године (преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Кж По1 2/21 од 07.03.2022. године) а која је донета у одсуству овде окривљеног Марка Миковића (решењем Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 15/19 од 20.09.2019. године према окривљеном Марку Миковићу одређено је суђење у одсуству) и којом је окривљени Марко Миковић оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ.

Окривљени Марко Миковић је дана 04.01.2023. године поднео захтев да се понови суђење у поступку који се водио против њега у одсуству пред Вишим судом у Београду у предмету К По1 15/19, па је решењем К По1 бр. 15/19 – Кв.По1 бр. 714/22 од 26.01.2023. године дозвољено понављање поступка. Управо у поступку понављања, а по захтеву окривљеног од 04.01.2023. године донете су и правноснажне пресуде које се захтевом за заштиту законитости и побијају.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП постоји уколико пресудом није потпуно решен предмет оптужбе о чему се може говорити само у ситуацији када суд уопште није донео одлуку о некој тачки оптужбе.

Пресудом Вишег суда у Београду – Посебно одељење за организовани криминал К По1 бр. 15/19 од 05.10.2020. године, која је преиначена пресудом Апелационог суда у Београду – Посебно одељење Кж По1 2/21 од 07.03.2022. године (која је остављена на снази одлукама које се захтевом за заштиту законитости побијају и која представља основ за поступак понављања) одлучено је о свим тачкама оптужбе, будући да је суд, за разлику од јавног тужиоца, (који је кривичноправне радње окривљеног правно квалификовао као засебна кривична дела у стицају), окривљеног огласио кривим само због извршења кривичног дела неовлашћена производња, држање и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ, које као посебно и теже, према прописаној казни, консумира кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. КЗ. Како се, у конкретном случају, ради о привидном идеалном стицају кривичних дела по основу консумпције, то није било основа за доношење посебне одлуке суда у односу на кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ, које је окривљеном оптужбом стављено на терет.

Ово посебно, имајући у виду да суд, у смислу члана 420. став 2. ЗКП, није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела и уколико остаје у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и

околности на којима се оптужба заснива, овлашћен је да мења правну оцену дела, при чему је наведена измена извршена у корист окривљених.

С обзиром на наведено, Врховни суд налази да побијане правноснажне пресуде нису донете уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, оцењени као неосновани.

Повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП

Бранилац окривљеног, у захтеву за заштиту законитости означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, коју образлаже наводима да је према изреци другостепене пресуде садржина цакова сирова биљна материја, која још увек није опојна дрога и да су радње окривљеног исцрпљене тиме што је, како стоји у изреци другостепене пресуде „заливао и прихрањивао биљке, контролисао осветљење, температуру и влажност ваздуха“, те да окривљени још није предузео ни једну радњу извршења која би представљала производњу опојне дроге „сушење, сечење, уситњавање односно дробљење биљке“ потребну за квалификацију из члана 246. став 1. КЗ. По ставу одбране би, евентуално у конкретном случају, у радњама окривљеног могло постојати само помагање или извршење привилегованог облика овог кривичног дела из члана 246. став 2. КЗ.

По оцени Врховног суда, неосновано бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Околности наведене у предметном захтеву одбрана окривљеног изнела је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу пресуде на страни 10. став четири и страни 11. став један, дао довољне и јасне разлоге за закључак да се у радњама окривљеног стичу сви битни елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у помагању из члана 246. став 1. у вези члана 35. КЗ, које разлоге Врховни суд прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Уједно, Врховни суд указује да наводи захтева браниоца којима указује на одлуку Врховног касационог суда Кзз 437/2021 од 21.04.2021. године приликом образлагања повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, имајући у виду да није иста кривично-процесна ситуација.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као незаконите доказе означава записник о претресању стана у улици ... у ... од 02.04.2015. године, јер није назначено да је наредба о претресању предата држаоцу – окривљеном Бојану Бојковићу пре почетка претресања, нити је назначено да је окривљени поучен о праву да узме браниоца који може присуствовати претресу и нису испуњене претпоставке за претресање прописане чланом 156. став 1. и 2. ЗКП, чиме је записник о претресању стана и других просторија незаконит доказ по начину прибављања и чиме

побијане пресуде одступају од устаљене судске праксе (пресуда Врховног касационог суда Кзз 1155/2021 од 02.11.2021. године). Даље се наводи да се у списима предмета налазе две наредбе о претресању стана у Новом Саду издате од стране судије за претходни поступак, Посебног одељења Вишег суда у Београду Пов. По1 бр. 893/15 од 01.04.2015. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Наиме, из списка предмета произлази да је записник о претресању стана и других просторија у улици ... у ... од 02.04.2015. године у свему сачињен у складу са одредбама члана 156. ЗКП, а које претресање је извршено након предаје наредбе окривљеном Бојану Бојовићу, који се изјаснио да не жели браниоца. При томе, Врховни суд указује, а супротно наводима захтева да у списима предмета постоји једна наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Београду Пов По1 893/15 од 01.04.2015. године, али у два примерка. Један примерак је примерак који је за списе предмета, а други примерак за окривљеног.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да је записник о претресању стана и других просторија незаконит доказ по начину прибављања. Имајући у виду наведено, одлука Врховног касационог суда Кзз 1155/2021 од 02.11.2021. године на коју се бранилац позива, није од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, посебно имајући у виду да није исто чињенично стање у погледу тога да ли је окривљени био поучен о праву на браниоца.

Како незаконит доказ бранилац означава увиђај и допуну увиђаја од 03.04.2015. године, односно 07.04.2015. године, који је извршило ненадлежно Више јавно тужилаштво у Новом Саду као орган који не поступа у овом предмету (орган поступка Тужилаштво за организовани криминал), а што се несумњиво може утврдити увидом у записник о увиђају од 03.04.2015. године, чиме је та доказна радња извршена супротно члану 133. став 1. ЗКП, који прописује да се увиђај предузима када је за утврђивање или разрешење неке чињенице у поступку потребно непосредно опажање органа поступка.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 48. ЗКП прописано је да јавни тужилац предузима радње у поступку непосредно или преко свог заменика, а у поступку за кривично дело за које је прописана казна затвора до пет година и преко тужилачког сарадника, односно у поступку за кривично дело за које је прописана казна затвора до осам година и преко вишег тужилачког сарадника (став 1.), док је у ставу 2. истог члана прописано да ће радње у поступку које не трпе одлагање предузети и ненадлежни јавни тужилац, али о томе мора одмах обавестити надлежног јавног тужиоца.

Имајући у виду цитирану одредбу ЗКП, као и чињеницу коју ни бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости не спори да у списима предмета постоји службена белешка о поверавању увиђаја коју је сачинило Више јавно тужилаштво у

Новом Саду из које произлази да је том тужилаштву поверено вршење ове радње од стране Тужилаштва за организовани криминал.

Имајући у виду наведено неосновани су наводи захтева за заштиту законитости да су записници о увиђају и допуна незаконити докази.

Као незаконите доказе бранилац окривљеног означава и транскрипте пресретнутих разговора, које образлаже наводима да је на предлог Вишег јавног тужиоца у Краљеву, судија за претходни поступак Вишег суда у Краљеву наредбом од 16.03.2015. године одредио тајни надзор комуникације у односу на окривљеног Марка Миковића, а да образложење предметне наредбе не садржи нити једну чињеницу која би била разлог основу сумње за одређивање ове посебне доказне радње, нити садржи разлоге о неопходности ове посебне доказне радње, што је супротно члану 161. став 1. ЗКП, а како не садржи ни оцену о томе да ли се исти резултат могао постићи на начин којим се мање ограничавају права грађана повређен је и члан 161. став 3. ЗКП.

Изнете наводе захтева Врховни суд такође оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

По налажењу Врховног суда, наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Краљеву КПП.Пов2. бр. 164/15, од 16.03.2015. године, донета је у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Из списка предмета произлази да је судија за претходни поступак Вишег суда у Краљеву, на образложен предлог Вишег јавног тужиоца у Краљеву, према окривљеном Марку Миковићу издао наредбу КПП.По2 бр. 164/15, од 16.03.2015. године, којом је одређен надзор и снимање комуникације која се обавља путем телефона или других техничких средстава, надзор електронске или друге адресе окривљеног, заплена писама и других пошиљки.

Наведена наредба је издата према окривљеном Марку Миковићу због постојања основа сумње да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које се у смислу члана 162. тачка 2) ЗКП, посебне доказне радње могу одредити јер се на други начин нису могли прикупити докази или би њихово извођење било знатно отежано. Тужилаштво за организовани криминал је преузело списе Вишег суда у Краљеву и дана 04.04.2015. године донело наредбу о спровођењу истраге КТИ 7/15, поред осталих и у односу на окривљеног Марка Миковића за кривично дело из члана 246. став 4 у вези става 1. КЗ, а након спроведене истраге је Тужилаштво за организовани криминал подигло оптужницу КтО бр. 52/15 од 25.12.2015. године којом је стављено на терет, поред осталих и окривљеном Марку Миковићу, кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ и неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ.

По налажењу Врховног суда, све напред изнето указује да је наредба о трајном надзору комуникације донета у складу са одредбом члана 161. став 1. ЗКП у вези члана 162 тачка 2) ЗКП и посебним одредбама које их детаљно регулишу односно одредбама чланова 166. до 170. ЗКП, у погледу тајног надзора комуникације.

Из изнетих разлога, Врховни суд налази да је наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Краљеву КПП.Пов2. бр. 164/15, од 16.03.2015. године донета у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, те су стога законити докази прикупљени током њеног спровођења (транскрипти) и да се на њима, супротно наводима захтева браниоца окривљеног, судска одлука може заснивати.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Наиме, у образложењу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног означава и детаљно образлаже повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 438. став 1. тачка 2), члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 416. став 1. тачка 1), члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 68. став 1. тачка 8) и члана 71. став 1. тачка 3) и 5) ЗКП наводећи да је изрека пресуде неразумљива и супротна списима предмета, да постоји противречност изреке самој себи и осталим доказима, да не постоје разлози о одлучним чињеницама, да је поступак спроводио стварно ненадлежни суд, да је повређено право на одбрану - на разгледање предмета и разматрање списа...

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени и његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходнио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 438. став 1. тачка 2), члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 416. став 1. тачка 1), члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 68. став 1. тачка 8) и члана 71. став 1. тачка 3) и 5) ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца у наведеном делу оценио као недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић